

7 januari
2017

1V Opiniepanel

VMHP / het
professionele
politie platform

Nederlandse **Politiebond**

Onderzoek: 'Politieagenten en geweld'

*Update: dit is versie 2 van de
rapportage, extra quotes toegevoegd*

Onderzoek onder politieagenten over geweld op straat

7 januari 2017

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek deden 3439 mensen mee die op dit moment werkzaam zijn voor de nationale politie. Van deze ondervraagden hebben 2518 aangegeven regelmatig in straten en wijken te werken. Alle leeftijdsgroepen en alle politieregio's zijn afdoende vertegenwoordigd.

Het onderzoek is opgesteld in samenwerking met de drie politievakbonden de Nederlandse Politiebond, de ANPV en VMHP en is per direct mailing door deze bonden naar hun eigen leden verzonden.

De definitie van 'geweld' zoals gebruikt in dit onderzoek:

'Met geweld bedoelen we in dit onderzoek iedere vorm van verbaal en fysiek geweld die de grenzen overschrijdt van wat aanvaardbaar is.'

'Met verbaal geweld bedoelen we uitschelden en bedreigingen uiten.'

'Met fysiek geweld bedoelen we elke lichamelijke bejegening.'

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lisette van Vliet: lisette.van.vliet@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

Peiling: Agenten ervaren meer geweld op straat

Politie mensen willen taser en tuchtrecht

Geweld tegen agenten op straat is volgens veel politiemedewerkers aan de orde van dag en neemt in heftigheid toe. Dat blijkt uit een peiling van EenVandaag, samen met drie politievakbonden, onder 3500 politiemedewerkers. Acht op de tien (83%) stellen dat het verbale geweld toeneemt, volgens zeven op de tien (70%) neemt ook het fysieke geweld toe. De helft van de agenten (54%) die met regelmaat op straat is, zegt zich daar minder veilig te voelen dan twee jaar geleden.

Het online onderzoek is deze week gehouden en uitgezet onder leden van de drie politievakbonden de Nederlandse Politiebond, ANPV en VMHP.

'Taser en speciaal tuchtrecht voor politieagenten'

Volgens de ondervraagde politiemedewerkers zijn er te weinig middelen (81%) om effectief op te treden. Agenten op straat hebben een kleine wapenstok en pepperspray, wat vaak ontoereikend gevonden wordt. Vaak wordt een bodycam of taser als oplossing genoemd. *'Pepperspray mag je alleen in 1-op-1 situaties gebruiken. Het gat tussen pepperspray en naar je wapen grijpen is te groot, we missen een middel daar tussenin. Als een arrestant zich maximaal verzet, durf ik te zeggen dat bij gebruik van een taser het letsel van zowel collega's als de verdachte minder zal zijn,'* aldus een respondent. Ook een uitschuifbare wapenstok wordt veel genoemd. Al jaren wordt er op politiek niveau gesproken over een nieuwe wapenstok, maar tot frustratie van agenten is deze nog steeds niet beschikbaar.

Er is verdeeldheid over het feit of agenten op straat meer bevoegdheden moeten krijgen om op te treden. Als er al extra bevoegdheden nodig zijn, is dat volgens de agenten met name om op te treden tegen dreiging en agressie die uitgaat van groepen mensen bij elkaar. Er kwamen daarnaast honderden reacties binnen van politiemedewerkers die een speciaal tuchtrecht willen voor agenten, zoals bij artsen of in het leger al het geval is. *"Als een chirurg een fout maakt komt hij voor het medisch tucht college. De politieagent verschijnt voor de strafrechter, waarbij een zaak zich vaak jaren voortsleept. Dit zorgt er bij sommige collega's voor dat ze ook niet optreden op straat, uit angst voor vervolging,"* aldus een deelnemer.

Ook geven veel agenten aan zich in sommige situaties onveilig te voelen op straat, omdat er te weinig agenten zijn en ze weten dat er ook te weinig versterking achter de hand is.

Veel onvrede over aanpak politiek en korpsleiding

Het tekort aan middelen, mensen en bevoegdheden zorgt er volgens veel ondervraagde politiemedewerkers voor dat het gezag van agenten wordt aangetast. Velen geven aan dat agenten op straat nu soms een stapje terug doen, terwijl ze juist zouden moeten ingrijpen. De helft (53%) van de deelnemers stelt ook dat de burger te weinig waardering heeft voor de agent op straat.

De meeste politiemedewerkers hebben er inmiddels geen geloof meer in dat minister Van der Steur en de politiek hen zal helpen met maatregelen om geweld te voorkomen. Negen op de tien (92%) stelt dat Van der Steur nu onvoldoende doet om geweld tegen agenten te voorkomen, en zes op de tien (60%) vindt ook dat de eigen korpsleiding te weinig doet.

Vanavond in EenVandaag presenteert Gijs Rademaker de uitslagen van dit onderzoek. Vakbondsleider Jan Struijs van de Nederlandse Politiebond zal in de studio een reactie geven.

2. Mate van geweld en veiligheidsgevoel

Met verbaal geweld bedoelen we uitschelden en bedreigingen uiten.

Wat is uw ervaring: Ervaart u dat de verbaal geweld tegen agenten op straat de afgelopen twee jaar is toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven?

Toegenomen: 83%

Ongeveer gelijk gebleven: 9%

Afgenomen: 0%

Weet niet / geen mening: 8%

Met fysiek geweld bedoelen we elke vorm van lichamelijke bejegening.

Wat is uw ervaring: ervaart u zelf dat de fysiek geweld tegen agenten op straat de afgelopen twee jaar is toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven?

Toegenomen: 70%

Ongeveer gelijk gebleven: 17%

Afgenomen: 1%

Weet niet / geen mening: 12%

Komt u voor uw werk regelmatig in straten en wijken?

Ja, N = 2518

De volgende zeven vragen zijn alleen gesteld aan de agenten die met regelmaat op straat aanwezig zijn, N = 2518.

'Over het algemeen voel ik me veilig tijdens de uitoefening van mijn vak op straat.'

Mee eens: 80%

Mee oneens: 17%

Weet niet / geen mening: 3%

'Er zijn wijken waar ik vanwege de dreiging van geweld liever niet werk'

Mee eens: 30%

Mee oneens: 63%

Weet niet / geen mening: 7%

Bent u zich de afgelopen twee jaar veiliger of minder veilig gaan voelen op straat, of is er weinig veranderd?

Velliger: 0%

Ongeveer hetzelfde gebleven: 43%

Minder veilig: 53%

Weet niet / geen mening: 4%

Waar voelt u zich eventueel minder veilig? Licht hier uw antwoord toe, liefst met een concreet voorbeeld (open).

Veel politiemensen geven aan dat ze zich niet veilig voelen omdat ze weten dat er te weinig back-up is als ze in een gevaarlijke situatie terecht komen. Met name in de avonden en weekenden is dit het geval. Vaak duurt het ook lang voor er versterking is. In toenemende mate, geven agenten aan, hebben ze op straat te maken met groepen in plaats van individuen. Groepen ervaren ze vaak als een grotere bedreiging. Ook ontstaat een onveilig gevoel omdat mensen zich niet gesteund voelen door de korpsleiding.

Hieronder een deel van de reacties die deelnemers achterlieten:

"Beste mensen, ik maak me oprecht zorgen voor mijn collega's op straat. Hier loopt mijn oudste zoon ook tussen. Ik wil mijn collega's niet aan de deur met 'de boodschap'. ik heb zelf ook voor mijn leven moeten vechten. Nekklemmen aangelegd omdat we anders zelf slaag zouden krijgen. Wij zijn deze oorlog aan het verliezen."

"Als de dienst weer eens voor de zoveelste keer op minimum sterkte zit! Dit is tegenwoordig meer regel dan uitzondering!"

"Als er grote groepen op straten staan. Bij het langsrijden op de motor wordt er van alles naar je geroepen. Als je hen dan aanspreekt wordt er brutaal gereageerd en sta je in je hemd. Bovendien sta je dan in je eentje tegenover 10 jongens welke allen een zeer groot strafblad hebben. Dit komt trouwens in 19 op de 20 gevallen bij groepen Nederlandse jongens met een buitenlandse tweede nationaliteit."

"Als er weer te weinig collega's worden gepland, met evenementen zoals koningsdag of oud en nieuw, dan heb ik wel aan het begin van de dienst de hoop dat het allemaal rustig blijft omdat je niet echt door kan pakken. Afgelopen oud en nieuw wordt het tekort aan

collega's opgevuld met studenten /aspiranten, maar dit is eigenlijk een jaarlijks terugkerend iets."

"Als hondengeleider werk ik vaak alleen en assisteer collega's. Ik merk vaak dat we met te weinig zijn om daadkrachtig op te treden. Mijn Werkgebied (Achterhoek) is te groot om binnen 10 minuten de collega's te assisteren. Rijtijden van 30 minuten zijn geen uitzondering."

"Als ik naar een gewelddadige melding moet terwijl ik in de buitengebieden van ons district werk. Vanwege het weinige personeel en het hoge ziekteverzuim zitten we vooral tijdens nachtdiensten altijd op de minimale bezetting. Hierdoor moet een extra auto altijd vanuit een ander gedeelte van het district komen en is er nooit een auto extra."

"Als ik weet dat er niet voldoende back-up is. Ik bedoel dan fysieke back-up. Back-up van leidinggevend/politiek daar kan ik me al jaren niets meer bij voorstellen. Ik moet dan voor mijn (onze) eigen veiligheid zaken tolereren waarvan ik weet dat die houding het respect voor de politie niet ten goede komt. Soms heb ik er ook gewoon genoeg van, dan baal ik van mijn werk. Vaak is dat doordat je steeds meer belast wordt door personeelsgebrek door inzet bij bijvoorbeeld allerlei uit hun krachten gegroeide evenementen en andere redenen waardoor je steeds andere diensten en meer overuren draait. Uiteindelijk gaat thuis de rek er ook uit en raak je minder gemotiveerd."

"Ik voel mij grotendeels niet veilig. Dit zijn vooral de momenten dat er juist politie moet zijn maar er minder politie is. In de weekenden en in de avonden. Er is te weinig politie op straat. Zodra je met agressieve burgers of grotere groepen te maken hebt kun je niet optreden zoals je zou willen. De politie staat vaak al 1-0 achter doordat je voorzichtig en afwachtend te werk moet gaan op de momenten dat er weinig back up is. Het respect vanuit de burger (ook de normale burger) is er amper tot niet naar de politie. Hierdoor is de verbale en fysieke agressie toegenomen. De politie kan zich daar moeilijk tegen wapenen doordat zij met te weinig op straat is en niet gesteund wordt door de leiding."

"Niet veilig komt niet voor in mijn boekje. Wat wel voor komt is dat je gezag op straat ondermijnt wordt door leidinggevend etc. die voortdurend de politie kort houden omdat "de-escalerend optreden" zo lekker politiek correct is. En je dus op straat straal uitgelachen wordt. Waar in andere landen de politie niet wijkt voor rotzakken, en opschaalt en de strijd om het gezag (want daar gaat het om) aangaat en in eigen voordeel beslecht,

trekt de Nederlandse politie zich terug in het bureau om te de-escaleren. M.a.w. we zijn de wijk uitgejaagd en dus de verliezers. Maar zo zien de politiek-correcten dat natuurlijk niet."

"En natuurlijk weten allerlei mensen met hoge posities en/of academische opleidingen dit allemaal in woorden heel mooi te weerleggen vanuit wat ze gestudeerd hebben. En hebben ze het over leermomentjes, aanpassen van werkafspraken, bijstellen van protocollen, etc. Gaan we er weer eens wat onzinnige cursussen voor agenten bij doen. En zo blijft het glas, slok, plas.... en alles bleef zoals het was."

"Vroeger kwam de wijkagent en zei je netjes meneer tegen hem. Nu komt de wijkagent en gooi je stenen nadat je hem voor rot gescholden hebt. De kans dat je gestraft wordt is klein want justitie seponereert liever als de verdachte ontkent. De kans dat je een zware straf krijgt is nog kleiner want "zwaar" volgens de rechterlijke macht en uiteraard "beroepsrisico" van de agent (totdat de rechter bedreigd of beledigd wordt, moet je zien wat dan ineens allemaal kan). En liever start de overheid met projectjes van allerlei hulpinstanties die vervolgens verzanden in een vergadercultuur over deze kansenjongeren. En loopt oom agent dagelijks tot zijn enkels door de stront van de realiteit in de hoop dit land nog een beetje leefbaar te houden..."

"Op de momenten dat, ondanks dat je goed hebt gehandeld, chefs niet achter je staan voel ik me onveilig."

"Je werkt voor de samenleving en de burger. Je zelf, na het afleggen van een eed of belofte, altijd de waarheid moet spreken. Deze echter in twijfel wordt getrokken daar verdachten (en hun advocaten) zaken mogen verdraaien, verdoezelen of zelfs kunnen weglaten, waardoor je (met de huidige wetgeving en het huidige beleid binnen de politie) zelf als persoon jarenlang achtervolgd kan worden door onderzoeken of beperkingen in je werk door onwaarheden."

"2 jaar geleden met oud en nieuw bekogeld worden met zwaar illegaal vuurwerk, met daaraan vastgemaakt literflessen met brandbaar materiaal. Dit tot op enkele meters voor je tot ontploffing wordt gebracht of zelfs naar je toe wordt gegooid. Dat een auto op korte afstand naast je ontploft doordat dit illegale vuurwerk eronder wordt gegooid en je moet blijven staan omdat je weet dat 5 meter achter je een gezin met kinderen oud en nieuw aan het vieren is. Tegelijk werd op dat moment op andere plaatsen in de stad door

collega's met spoed assistentie gevraagd. Dit door rellen tegen hen, doordat zij op weer andere plekken bekogeld werden met zwaar illegaal vuurwerk. Dit is zo zwaar dat zelfs een deel gepantserde deur ontzet raakt. En je weet dat ze er dan alleen voor staan..."

"Afgelopen oud en nieuw je wederom met zwaar illegaal vuurwerk wordt bekogeld. De aanstichters onder invloed van drank en soms ook drugs je allerlei verwensingen naar het hoofd flikkeren en zij gesterkt worden door de menigte. In beide gevallen lees je de dag erna het vooraf opgemaakte persbericht 'alles is rustig en veilig verlopen en er hebben zich geen grote incidenten voorgedaan'. Men moet zich schamen om de burger met valse informatie te doen geloven dat alles ordelijk is verlopen, alleen om politiek gezien je als topbestuurder hoger/steviger in de boom te laten plaatsnemen. Het is bespottelijk en om je dood te schamen dat dit gebeurd en niet wordt gestraft, vandaar dat de reactie op Twitter afgelopen week en de eerdere staking niet meer dan logisch zijn. Het beeld van de tweet die erna verwijderd wordt laat des te meer zien hoe het in de top gaat en wat voor misstanden men hier probeert te verdoezelen..."

"Werk in een landelijk gebied, aanrijtijden zijn veel te lang. Bij agressie sta je er met z'n tweeën voor, als je geluk heb zijn collega's binnen 30 minuten er om je te helpen. Dit zorgt bij bepaalde meldingen voor onveiligheidsgevoel. Er zijn in de loop der jaren steeds meer 'auto's' weg bezuinigd. voor het gehele gebied(en dat is zeer groot) op doordeweekse nachten maar 2 auto's. Hierdoor worden de aanrijtijden nog veel langer, dat in een geweldsituatie veel te lang en onacceptabel. Ook het ver terug brengen van het aantal hondengeleiders vind ik onacceptabel!"

"Beste voorbeeld over wat men verwacht van de politie en hoe dit dan word opgelost. Een paar jaar terug kwam het voor dat geldtransporten werden overvallen door criminelen met zware automatische vuurwapens in Amsterdam Noord. Ik was surveillant, niet vuurwapen dragend dus. Vanwege personeelstekort, voertuigen tekort etc., kreeg ik de opdracht om solo.. met een snorfiets ter preventie achter de geldtransport wagens aan te rijden in de wijken. Ik stelde de vraag wat ik als ongewapende collega moest doen als de criminelen met zware automatische vuurwapens kwamen. Ik kreeg te horen wegrijden (op m'n snorfiets 30km per uur) en doorgeven via de radio dat ik hulp nodig had. Nu weten de criminelen niet dat ik ongewapend ben, dus de kans was groot dat ik als eerste zou worden beschoten, om voor hun een mogelijke dreigen weg te nemen. Complete waanzin.

Tevens gaat een snorfiets niet zo hard als een auto. Ik heb dus heel wat af moeten snijden, voetpaden etc. om min of meer die auto bij te houden. Ook heel leuk was dat mijn radio niet overal even goed bereik had. Probeer dan maar om hulp te roepen."

Heeft u in de afgelopen twee jaar zelf wel eens geweld tegen u als agent meegemaakt op straat?

Ja, alleen verbaal: 28%

Ja, zowel verbaal als fysiek: 60%

Ja, alleen fysiek: 1%

Nee: 11%

Zeven op de tien respondenten die te maken hebben met verbaal geweld, geven aan dat dit meerdere keren per maand voorkomt.

Bijna vier op de tien respondenten die te maken hebben met fysiek geweld, geven aan dit meerdere keren per maand voorkomt.

Heeft u in de afgelopen twee jaar één of meer van onderstaande vormen van geweld meegemaakt in uw functie als agent?

Kruis alles aan wat van toepassing is. Als u niets heeft meegemaakt, kunt u dat onderaan aanvinken.

Ik ben uitgescholden: 83%

Ik ben bekogeld / bespuugd: 30%

Ik ben bedreigd: 54%

Er werd bedreigd met fysiek geweld: 54%

Ik ben geslagen / geschopt: 29%

Ik werd aangevallen met een wapen (kan bv. ook kapot glas zijn): 10%

Mijn spullen (bv. kleding, auto) werden vernield: 17%

Nee, geen van bovenstaande: 8%

Weet niet / geen mening: 3%

Wat heeft u meegemaakt? Licht hier uw antwoord toe.

Hieronder enkele reacties:

"Tweemaal met voertuig op me in gereden (poging tot doodslag), 1 maal bij een stille tocht voor slachtoffer zinloos geweld. Diverse malen slachtoffer geweest van uitgaansgeweld tegenover politie."

"40 jaar in dienst, beschoten, gestoken, geslagen met voorwerpen en fysiek, gepoogd te wurgen van de trap gegooid, vele malen bedreigd zowel met wapen als mondeling, auto vernield, opgewacht, bespuugd, vele malen beledigd etc. etc."

"Aangezien ik al lange tijd op straat mijn werk doe is dit al vaak gebeurd. De meeste indruk op mij heeft een bedreiging met een vuurwapen gehad op een afstand van nog geen 2 meter. Dit gebeurde tijdens een aanhouding van een verdachte van een inbraak. Achteraf bleek het te gaan om een nep vuurwapen echter dit was niet te zien in het donker."

"Aangifte gedaan. Uitkomst is echter om te lachen. Taakstraf die vaak niet eens wordt uitgevoerd door de verdachte."

"Afgelopen jaar zes keer fysiek geweld. Afgelopen oud en nieuw ben ik een van de vier gewonde collega's van newtonplein den haag. Heb behoorlijk letsel."

"Als agent kreeg ik rouwkaarten met doodsb bedreigingen onder mijn ruitenwissers. Ik ben fysiek mishandeld, onder andere met houten planken. Ik ben meerdere malen beledigd en verbaal bedreigd, onder andere dat de verdachte mij met mijn eigen dienstwapen zou doodschieten. Ook werd er gedreigd dat de verdachte me zou onthoofden en het filmpje op internet zou plaatsen."

"De burgers hebben geen flauw benul van het geweld en de dreiging daarvan waar wij politieagenten mee te kampen krijgen."

"Als agent maak ik regelmatig geweld mee. Het is inmiddels zo gewoon geworden dat ik mij de voorvallen al niet eens meer echt herinner. Standaard word je voor kankerlijker of teringlijker uitgemaakt of simpelweg kutagentjes. Als je iemand staande houdt of aanhoudt

dan komt er altijd wel iemand langs om commentaar te leveren of te schelden. Hou je een Marokkaan aan dan kun je ervan op aan dat er andere figuren opduiken die hem met geweld willen ontzetten. Variërend van mee bemoeien en losrukken tot slaan en trappen. Veel verdachten proberen zelf met geweld aan hun aanhouding te ontkomen en als pepperspray, zoals zo vaak, niet werkt (omdat het waait of de verdachte went zijn gezicht af of voelt het gewoon niet) zul je met de blote handen het gevecht aan moeten gaan waarbij je vrijwel altijd zelf ook gewond raakt, spieren verrekt, kleding beschadigd, mentaal een knauw krijgt. Het vuurwapen zit te hoog in de geweldspiraal en een taser hebben we niet. De collega's zijn vaak jong en onervaren en hebben nog nooit voor hun leven gevochten en weten dus niet dat ze drie tandjes bij moeten schakelen in plaats van de aangeleerde schooltechnieken vergeefs toe te passen. Dan heb ik het nog niet eens over de talloze achtervolgingen waar we niet in getraind worden maar wel op worden afgerekend."

"Als ik een maand op straat werk, dan kom ik zeker 1 keer in de maand een situatie dat ik geweld moet gebruiken. Recent nog bij een onwel wording geweest. Waarna mijn collega werd geslagen en ik vervolgens werd aangevallen omdat wij de man eerste hulpverleende. Hij was eerst niet aanspreekbaar en wachten op een ambulance. De man was zwaar onder invloed van drugs. Wij hadden toen lang moeten vechten voordat wij hem onder controle konden krijgen. Tijdens horecadiensten vaak zat een stoel of broodjes, spuug in mijn richting gehad. Ook vaker dat omstander uithaalden als ik in de afzetting stond. Wel merk je dat het over het algemeen vaak in combinatie is met alcohol en drugs. Dat er sneller door verdachten geweld wordt gebruikt."

3. Maatregelen en oplossingen

Middelen

Beschikt u over voldoende of onvoldoende middelen om effectief op te treden tegen het geweld waarmee u op straat te maken heeft?

Voldoende: 32%

Onvoldoende: 53%

Weet niet / geen mening: 15%

Aan welke middel of welke middelen heeft u het meeste behoefte? Waarom?

Licht hier uw antwoord toe.

Veel politiemensen zeggen hier dat het gat tussen het gebruik van pepperspray / de wapenstok en het vuurwapen te groot is. Ze noemen veel beperkingen om pepperspray in te zetten, zo mag je het bijvoorbeeld alleen tegen een individu en niet tegen een groep gebruiken. Bovendien werkt het niet meteen. De korte wapenstok die agenten nu hebben, nemen velen niet serieus. Politiemensen geven aan niet te snel naar hun vuurwapen te willen (en vaak niet te mogen) grijpen, maar het enige dat dan overblijft is 'knokken', geweld gebruiken. Veel ondervraagden zeggen daarom een taser te willen, en een groot deel wil ook een langere wapenstok. Met een taser of langere wapenstok hoeven ze minder dicht bij een agressieve verdachte of omstander te komen, wat hen een veiliger gevoel geeft en klappen kan voorkomen. De taser mag wél worden ingezet in groepen. De bodycam wordt tevens genoemd als manier om de rechtsgang te vergemakkelijken. Een deel van de agenten noemt ook meer mankracht als wens. Door de bezuinigingen zijn veel korpsen kleiner geworden, terwijl de grootte van het gebied waarvan zij de veiligheid moeten garanderen, hetzelfde is gebleven. Zij vinden dit onverantwoord. Ook meer training wordt genoemd; veel agenten hebben alleen een basistraining en zouden graag betere gevechtstraining krijgen.

In geval van terroristische dreiging zouden agenten ook betere beveiliging willen, zoals een schild op de auto, betere training. Zo krijgt een agent van de manier waarop hij onbewapend op meldingen van terroristische dreiging wordt afgestuurd, het gevoel dat hij 'kanonvoer' is.

Hieronder enkele reacties:

"Een mogelijkheid die tussen het gebruik van een wapenstok of eventueel pepperspray en

een vuurwapen ligt. Dat gat is nu soms erg groot en leidt wellicht soms tot ongecontroleerd geweld (soms ook wel disproportioneel genoemd). Een mogelijkheid om snel en gecontroleerd iemand aan te houden die een maatje groter is, zou daarom wenselijk zijn. Het in de media genoemde stroomstootwapen zou daar zeker een voorbeeld van kunnen zijn, mits goed getraind in de mogelijkheden en risico's."

"Taser. Waar we veel mee te maken hebben zijn verdachten onder invloed van verdovende middelen. Deze verdachte voelen geen enkele pijn meer en zijn ontzettend sterk op het moment dat ze onder invloed zijn. Pepperspray en zelfs de inzet van een hond hebben geen effect op deze mensen. Nu moet er vaak buitensporig geweld worden gebruikt om de verdachte onder controle te brengen, omdat er gewoon geen andere optie is. Op het moment dat we de verdachte kunnen taseren dan werkt dat altijd. Met veel minder geweld en letsel van zowel de verdachte als agenten kunnen we verdachte dan proportioneler aanhouden."

"Uitschuifbare wapenstok. Hiermee kan meer afstand en dreiging gecreeerd worden dan het domme verplicht in de broek zittende knuppeltje die we nu hebben."

'Personeel. Als senior/opco moet ik vaak werken met een minimaal aantal collega's. De waterlijn is zo krap bijgesteld dat we soms niet eens tijd hebben om alle meldingen te doen. De laatste jaren door herindeling en reorganisatie zijn we van 16 man naar 9 man terug geschroeft, voor het zelfde gebied. Schandalig, veiligheid van collega's en burgers is niet meer aan de orde alleen de cijfertjes tellen nog.'

"Een Taser omdat ik al een aantal keer in een situatie ben beland waarin zowel mijn collega's en ik fysiek aan de bak moesten om een verdachte onder controle te krijgen. Hierbij zijn meerdere collega's en de verdachte gewond geraakt. Met 6 man op een verdachte liggen die zich dan nog maximaal verzet, dan zou als enige optie het vuurwapen overblijven. Ik durf te zeggen dat bij gebruik van een taser op dat moment het letsel van zowel collega's als de verdachte gering was geweest."

"Al jaren worden middelen gevraagd om verdachten die gewelddadig/agressief zijn aan te kunnen houden met het minste fysieke geweld. Fysiek geweld waarbij situaties kunnen ontstaan waarbij mensen overlijden en waarbij opgetreden moet worden tegen groepen personen. Gevraagd is om het middel taser maar ook grotere bussen pepperspray. Voor

beiden dient dan ook de Wet gewijzigd te worden. Pepperspray mag nu niet tegen groepen personen worden gebruikt en daar is wel behoefte aan."

"Geweldsaanwending moet apart worden behandeld. Niet via strafrecht, maar net als bij militair recht, politieel recht. Geweldsaanwending in uitoefening van de dienst. Schieten, slaan, auto's rammen moet alleen getoetst worden aan de hand van criteria die nog moeten worden opgesteld. In ieder geval niet via strafrecht. De politie kiest niet voor een mishandeling, Geweldsaanwending, enz.. De diender wordt er door zijn werk toe gedwongen."

"Veel verdachten proberen zelf met geweld aan hun aanhouding te ontkomen en als pepperspray, zoals zo vaak, niet werkt (omdat het waait of de verdachte went zijn gezicht af of voelt het gewoon niet) zul je met de blote handen het gevecht aan moeten gaan waarbij je vrijwel altijd zelf ook gewond raakt, spieren verrekt, kleding beschadigd, mentaal een knauw krijgt. Het vuurwapen zit te hoog in de geweldspiraal en een taser hebben we niet."

"Ik heb alleen een korte wapenstok en een wapen. Ik heb niets er tussen in. Ik zou graag een taser en een lange wapenstok willen hebben voor mijn eigen veiligheid en om mensen van mij af te houden. Ook zou ik gebaat zijn met een bodycam zodat we de verdachten sneller kunnen opsporen."

"Op dit moment werken wij met een wapenstok waarvan ik mij schaam dat ik hem moet trekken als ik tegenover meerdere personen sta. Mijn pepperspray mag alleen bij een 1 tegen 1 situatie gebruikt worden en niet tegen een groep personen, waardoor ik al bij voorbaat tegenover 2 personen naar een zwaarder middel over moet gaan. Daarnaast is gebleken dat pepperspray niet in alle gevallen werkt."

"Het feit dat er sprake is van onderbezetting (lees: blauw op straat) zal de collega eerder een stap naar achter doen in plaats van naar voren. Hierdoor wordt er te veel ruimte gecreëerd voor escalatie. Iets waar velen te vaak juist op uit zijn."

"Ik ben onder andere Horecacommandant en commandant bij een aanhoudingseenheid(geen AT). Binnen de horeca werk ik om het weekend. Ik merk dat tijdens horecadiensten en tijdens grote evenementen het verbale en het fysieke geweld

toeneemt. Als ik dienst heb in de horeca gaat er geen nacht voorbij dat mijn team geen grote mond krijgt en te maken heeft met fysiek geweld(in alle vormen van duwen trekken tot echt vechten). Vaak merk je dat tijdens vechtpartijen de geweldsmiddelen niet toereikend zijn. Pepperspray is een mooi middel echter is de kans zeer groot dat je je eigen collega's er ook mee besmet zodat deze (ook) uitgeschakeld zijn."

"Ik denk dat wij het meeste behoefte hebben aan een taser. Op dit moment is extreem geweld het enige wat werkt tegen verdachten die compleet door het lint gaan. Veel risico voor de verdachte en voor de politie. Met een taser wordt dit risico veel minder en zal de schade ook minder zijn. Verder moeten er middelen ontwikkeld worden om groepen personen op afstand te houden. Hiermee voorkom je confrontaties zoals met oud en nieuw waar collega's moesten wegrennen voor hun leven. Je kunt hierbij denken aan rubber kogels. Mogelijk dat hier andere mogelijkheden voor zijn, maar dit moet onderzocht worden. Je staat er vaak met twee personen voor in het begin en je moet dan grote groepen personen op afstand houden. Dit is niet alleen met oud en nieuw, maar ook met grote incidenten elders in het jaar."

Bevoegdheden

Heeft u voldoende of onvoldoende bevoegdheden om effectief op te treden tegen het geweld waarmee u op straat te maken heeft?

Voldoende: 43%

Onvoldoende: 43%

Weet niet / geen mening: 14%

Aan welke bevoegdheid / welke bevoegdheden heeft u het meeste behoefte?

Waarom? Licht hier uw antwoord toe (open)

Uit zichzelf noemen veel medewerkers hier dat ze de behoefte hebben aan een soort tuchtrechter speciaal voor politieagenten. Eigenlijk wat artsen al hebben, wat ook in het leger is ingevoerd. Nu kunnen ze strafrechtelijk worden vervolgd, iets wat heel veel impact heeft. Vaak sleept zo'n zaak zich jaren voort voor er een uitspraak komt, dit drukt zwaar op de schouders. Daarnaast willen ze meer kunnen doen als ze te maken hebben met een groep mensen.

Hieronder enkele reacties:

"Aanhouden van groepen personen wanneer uit een groep een delict wordt gepleegd dat als grove aantasting van de rechtsorde wordt ervaren of buitengewoon kwetsend is. (bijv. zwaar vuurwerk, gooien van brandbommen of molotov cocktails, stenen, flessen etc.). Korte snelle afhandeling en voor daadwerkelijke gooier/bezitter zware, snel uitgesproken strafeis/veroordeling."

"Aanhoudingsbevoegdheid om bij alleen al bij het niet verwijderen tijdens een verstorende samenscholing te kunnen optreden. Is nu onvoldoende duidelijk geregeld ook binnen de APV.'

"Het geweldsmonopolie ligt bij de overheid. Echter pas ik geweld toe dan is het gevolg veel schriftelijk werk met daarbij veelal gevolgd een (strafrechtelijk)onderzoek. Oftewel ik durf eerlijk toe te geven met alle rechtszaken welke er momenteel tegen collega's lopen ik minder snel geweld toepas. Ik heb bijvoorbeeld besloten om alleen mijn vuurwapen nog te gaan gebruiken bij noodweer. Er zijn gevallen waarbij ik mijn vuurwapen mag gebruiken buiten noodweer. Ik en veel van mijn collega's doen dit niet meer om problemen met justitie te voorkomen.... Op alle vlakken treed ik, maar ook mijn collega's minder hard op. Een voorbeeld; afgelopen zie een scooter rijden, deze reed veel en veel te hard. Ik geef deze jongeman van ongeveer 17 jaar een stopteken. Het gevolg was een middelvinger..... deze jongeman ging vervolgens nog harder rijden en negeerde allerlei geboden. Ik heb hem vrijwel direct laten gaan.... waarom? Omdat IK zal worden vervolgt als de verdachte in dit geval iets overkomt.... ik heb daar helemaal geen zin."

"Acuut ter plaatse gebiedsverbod cq. samenscholingsverbod cq. huisarrest op kunnen leggen.'

"In principe zijn de bevoegdheden prima. Maar zelf heb ik ondervonden dat wanneer je het vuurwapen gebruikt je een hele hoop gezeik hebt, alleen maar voor het doen van je werk. We moeten af van de normale rechters en een politieachtige krijgsraad instellen. Een rechter die begrijpt in welke omstandigheden wij werken. Tevens moet er sneller uitsluitel komen mbt het toepassen van geweld."

"Tuchtrecht voor politie zou moeten worden ingevoerd (eventuele gevolgen van mijn handelingen voor mijzelf spelen altijd mee bij mijn besluitvorming)."

"Aanhouden van groepen hetgeen nu niet mogelijk is waarin hooligans zich bevinden die hierin bescherming vinden."

"Het wordt tijd dat er een soort tuchtcollege komt voor politieambtenaren. Wij moeten er op af wij kunnen niet vluchten."

Zijn er volgens u voldoende of onvoldoende agenten op straat om effectief op te treden tegen het geweld waarmee u op straat te maken heeft?

Voldoende: 11%

Onvoldoende: 83%

Weet niet / geen mening: 6%

Vindt u dat u voldoende of onvoldoende getraind bent om effectief op te treden tegen het geweld waarmee u op straat te maken heeft?

Voldoende: 26%

Onvoldoende: 63%

Weet niet / geen mening: 11%

U zou als agent 32 uur per jaar verplicht training moeten krijgen over hoe om te gaan met agressie/geweld.

Heeft u deze training vorig jaar, in 2016, gehad?

Ja, maar minder dan 32 uur: 39%

Ja, 32 uur of meer: 40%

Nee: 16%

Weet niet / geen mening: 5%

Tweederde van de mensen die training heeft gehad vond deze effectief, drie op de tien vonden van niet.

Welke maatregel / welk middel zou volgens u als eerste ingevoerd moeten worden om geweld tegen agenten op straat te voorkomen?* U kunt maximaal twee antwoorden aankruisen.

Top-5:

*Zie bijlage voor alle antwoordopties die deelnemers voorgelegd kregen

1. Zwaarder straffen van geweldplegers: 44%
2. Harder politieoptreden / meer bevoegdheden: 39%
3. Uitgebreidere wapenuitrusting: 29%
4. Meer agenten op straat: 28%
5. Bodycams: 20%

4. Waardering en steun voor werk

Politiek

'Ik voel me voldoende gewaardeerd voor mijn werk door de Nederlandse politiek'

Mee eens: 11%

Mee oneens: 85%

Weet niet / geen mening: 4%

Vindt u dat minister Van der Steur voldoende of onvoldoende doet om geweld tegen agenten op straat te voorkomen?

Voldoende: 2%

Onvoldoende: 92%

Weet niet / geen mening: 6%

Wat zou minister Van der Steur eventueel beter kunnen doen? Licht hier uw antwoord toe.

"Achter de politieman gaan staan die uit zijn naam het werk doen. Meer wettelijke bescherming/ onschendbaarheid als je een agent beledigd, aanraakt of bespuugd, ietsel toebrengt, of bij hen een beroepsziekte veroorzaakt."

"Achter de politiemensen staan die 24/7 in de weer zijn om Nederland veiliger te maken. En het niet alleen houden bij mooie praatjes maar eens echt zijn nek willen gaan uitsteken voor ons. En echt voor ons op gaan staan en zeggen dat de grens bereikt is om vervolgens ons de juiste gereedschap aan te bieden zodat we in de diverse situaties op kunnen treden. Hij zal eens een paar diensten mee moeten gaan draaien op oud en nieuw in de nacht dan kan hij eens mee maken en zien hoe leuk het is om in het nauw gedreven te worden en er onvoldoende back up is."

"10.000 Agenten werven en opleiden, geld beschikbaar stellen. Laten zien en horen dat hij de politie serieus neemt. Geen loze woorden en bla, bla. Maar daden. Mensen en middelen zijn absoluut ontoereikend. Hij heeft echt geen flauw benul wat politiewerk inhoudt. Laat zich door een stel mooipraters, naar de mond praten. Het gaat heel slecht, we zijn op een

haar na failliet. Ziekteverzuim in ons team 11%, in nauwelijks 2 jaar werken we met 45% minder mensen, die allemaal op hun laatste reserves lopen. Ach, wat maakt het uit....."

"Heeft geen enkele zin. Een Turks spreekwoord zegt..... Een ezel de kop wassen kost slechts tijd en zeep. U zult uit deze opmerking wel begrijpen, dat ik in deze figuur geen enkel vertrouwen meer heb, even min als in diens voorganger."

"Ach de man is politicus. Die gebruiken wollige taal en uiteindelijk gebeurt er weinig. Je maakt mij niet wijs dat de politiek niet weet dat Nederland veel minder politiemensen per 1000 inwoners heeft, dan om ons heen. Soms hoor je de minister zeggen dat hij 100 rechercheurs vrij maakt voor terrorisme. Hij vertelt er voorts niet bij, wat ze daarvoor deden en wat dus niet meer gedaan wordt. De politie is wat betreft personele bezetting failliet."

"AFTREDEN ! Van der Steur zou al heel lang moeten zijn afgetreden. Of nee. afgezet. Al die blunders en erger. Hij blijft het imago van de NL politie beschadigen. Ik schaam mij diep. Wist u dat de NL politie geen taser krijgt omdat er geen geld voor is? Eerst in 2018 volgens mij een nieuw soort wapenstok. Dat kon nog net."

"Aftreden. Plaats iemand op die functie die daadwerkelijk ook ervaring heeft politiewerk op straat. Niet een paar middagen mee op de achterbank en dan daar je mening op baseren en denken dat d collega's weer even gerustgesteld zijn.

Praatjes vullen geen gaatjes. De afgelopen jaren is er geen 1 minister geweest op deze functie die niet zuiver was op de graad en/of integer. Als je als diender een soortgelijk iets zou doen, dan was je op staande voet ontslagen, denk aan:

- declaratiegedrag*
- kroongetuigen afspraken, die crimineel zijn veel geld geven. Geen geld voor de dienders hun uitrusting.*
- loze beloften en dan later is sorry zeggen in de 2e kamer voldoende. Geen sanctie(s)*
- Pon VW afspraken bij aanbesteding dienstvoertuigen. Trage voertuigen, terwijl Volvo een betere keus was.*
- Geen feeling hebben met het werk. Allemaal theorie."*

"Ik hoor de afgelopen jaren wel vaker dat ze het erg vinden dat er geweld wordt gebruikt. Echter zijn er minder agenten op straat, zijn er lage straffen, wordt er bezuinigd, krijgen wij geen nieuwe bevoegdheden terwijl de maatschappij duidelijk veranderd: mensen

worden agressiever. Maar als er een bekende Nederlander zegt dat hij/zij gediscrimineerd wordt, mag deze ineens les gaan geven op de politieacademie. Ik krijg het gevoel dat de politiek hierdoor niet achter ons staat en alleen probeert zijn gezicht te redden."

"Adequater handelen, het is praten, praten en nog een praten. De reorganisatie is er debet aan dat de politie een log orgaan is geworden, waar je voorheen op lokaal niveau iets kon regelen gaat nu via vele schijven. Bijvoorbeeld een bodycam had al lang gerealiseerd moeten zijn, geef iedere agent een opleiding voor de lange wapenstok en maak dit onderdeel van de uitrusting van de politieauto. Zorg er voor dat je in de auto je administratie kunt doen zodat je langer op straat kunt zijn. Geef wijkagenten meer materieel om buiten te kunnen werken. Veel te veel computersystemen bij de politie, maak er één van (3 jaar geleden beloofde de minister een nieuw systeem)."

"Al jarenlang heeft de politiek haar mond vol over zwaardere straffen voor geweld tegen hulpverleners. Echter de politiek is geen rechterlijke macht. Oude wetten dienen eerst aangepast te worden (politiek) zodat de rechterlijke macht er mee uit de voeten kan. Dit is maar 1 van de onderwerpen. Eind zomer 2016 voelde ik voor het eerst nadrukkelijk dat ik niet meer trots was op mijn baan. De recherche werd aan alle kanten aangevallen, volcontinu, en aldaar herkende ik mij absoluut niet in en vele met mij. Wat ik miste was daadkracht en achter politiepersoneel staan van zowel de politiek als de top van de Korpsleiding. Je moet je best doen om niet cynisch te gaan worden met alle beperkte en verouderde middelen waarmee de politie in zijn algemeen zijn werk moet uitvoeren. De bezuinigingen alsmede de doorgedrukte reorganisatie zijn mede debet aan een verslechterde en uitgeholde Nationale Politie. Wij zijn er wel maar doen er kennelijk niet toe voor de politiek. Dat gevoel overheerst. Wij hebben geen riant salaris maar zetten ons dagelijks weer in voor deze maatschappij en voelen ons niet meer serieus genomen. Gelukkig weet ik dat de burger, voor wie ik mijn zaken draai, mijn werk over het algemeen nog wel te waarderen. Daar doe ik het voor!"

"Benoem nu eens de zaken hoe het er echt voor staat. Ik begrijp dat hij zich 'politiek' wilt uitdrukken, maar hij moet ook begrijpen dat hij daarmee de gevoelens van de betreffende groep mensen ondermijnt. Het zijn lastige onderwerpen, maar wanneer deze niet goed benoemd worden blijft men om de hete brij heen draaien en komt men nooit tot een oplossing."

"Er zal personeel bij moeten om een invulling te kunnen geven aan de doelstelling van de nationale politie en aan de andere kant zal er voor de zorg voor mensen die hulp nodig hebben ook een grote stimulans moeten komen."

Korpsleiding

'Ik voel me over het algemeen voldoende gewaardeerd voor mijn werk door de (korps)leiding.'

Mee eens: 40%

Mee oneens: 48%

Weet niet / geen mening: 12%

Vindt u dat de korpsleiding voldoende of onvoldoende doet om geweld tegen agenten op straat te voorkomen?

Voldoende: 20%

Onvoldoende: 59%

Weet niet / geen mening: 21%

"Ik voel mij doorgaans veilig op straat maar ken en zie anderen die dat gevoel niet hebben. Wat mij meer stoort en ook bijdraagt aan het algemene gevoel is het gebrek aan harde steun van (korps)leiding aan collega's die met geweld worden geconfronteerd. Ik vind dat de leiding sneller en vaker de pers mag zoeken om zich uit te spreken voor getroffen collega's en imago en niet alleen als de politiek/pers zich ermee bemoeit. Kijk maar naar de incidenten de laatste jaren. Collega's voelen zich vaker in de kou gelaten dan gesteund door het korps de laatste tijd."

"Door de korpsleiding voel ik mij wel gewaardeerd, maar de communicatie daarover naar de media kan efficiënter waardoor politiemedewerkers zelf zich ook gewaardeerd en niet geschoffeerd of 'als laatste' gesteund voelen."

"Het is de burger niet kwalijk te nemen. De idiote bezuinigingen op de hulpverleners en verzorgenden is hier debet aan. De politie was zeer laagdrempelig en goed bereikbaar voor iedereen. Nu weet de gemiddelde diender zelf niet eens waar of bij wie hij of zijn. Maar Ivo en het hele poppentheater heeft zijn zin. Het is een farce."

"Door alle sores bij de politie, COR, Reorganisatie, gezeur, gezeik op de werkvloer, vriendjespolitiek etc. wordt het er zeker niet beter op en zijn er heel veel collega's diep ongelukkig met hun werk. Vroeger durfde ik nog trots te zeggen, ik werk bij de politie, nu houd ik mijn mond."

"Op dit moment is er gewoon serieus iets mis bij de Nederlandse politie. In mijn eenheid is er al jaren tekort aan opleidingen en dergelijke. Mensen zijn zwaar overwerkt en worden als ze terecht geweld gebruiken, door de mangel gehaald. Agenten zijn angstig als ze dit meegemaakt hebben."

"De nationale politie is een grote flater. De weinige lichtpuntjes en vastigheid zoals vaste ploegen en roosters worden verruïneerd in een tijd dat we alle zeilen bij moeten zetten. In 11 jaar tijd ben ik nooit zo ongemotiveerd naar het werk gegaan als nu... had ik maar een vak geleerd..."

"Ik voel mij veiliger op straat dan in de organisatie. Als een optreden van een agent tot een publieke verontwaardiging leidt die 'viral' gaat, dan laat diezelfde organisatie je vallen als een baksteen."

"De nationale politie is een grote flater. De weinige lichtpuntjes en vastigheid zoals ploegen en roosters worden verruïneerd in een tijd dat we alle zeilen bij moeten zetten. In 11 jaar tijd ben ik nooit zo ongemotiveerd naar het werk gegaan als nu... had ik maar een vak geleerd..."

Nederlandse burger

'Ik voel me over het algemeen voldoende gewaardeerd voor mijn werk door de Nederlandse burgers.'

Mee eens: 39%

Mee oneens: 51%

Weet niet / geen mening: 10%

Wat is uw ervaring: is de waardering voor uw werk door Nederlandse burgers de afgelopen twee jaar toegenomen, afgenomen of ongeveer gelijk gebleven?

Toegenomen: 6%

Gelijk gebleven: 38%

Afgenomen: 47%

Weet niet / geen mening: 9%

Hebben mensen nog respect voor uw werk? Licht hier uw antwoord toe (open).

"95 Procent zijn normale mensen en van goede wil 5 procent verpest t voor de gehele bevolking. Zie wel een groei van de gelegenheidsvandaal."

"Als de burger echt zou waarderen dat de politie de burger beschermt en waardeert de politie voor de veiligheid zorgt in dit land, dan was deze enquête niet nodig geweest. Bij nacht en ontij, Vrij of niet vrij komt de politie opdraven. Als je aan het kerstdiner zit en er is weer zo'n malloot die zo nodig een ander overhoop moet steken, dan laat je je familie achter en ga je aan het werk om de zaak op te lossen, ook al heb je geen dienst. een politieagent ben je namelijk 24 uur en kan altijd opgeroepen worden."

"Als instructeur speurhonden krijg ik enorm waardering voor het werk dat de honden doen. De voorbeelden zijn legio. Maar de waardering voor de politie in het land is meer dan droevig, en niet zonder reden."

"Als twittercop zie ik heel veel negatieve reacties via de op Facebook doorgezette tweets. De reacties getuigen niet van enig respect voor ons werk. Voornamelijk bij ouderen zie je veel frustratie die via social media geuit wordt. In de een op een gesprekken is de teneur toch vaak positiever dan er gemeld werd. Heel bijzonder."

"Altijd de pispaal, alles doen we verkeerd, flitsen is pesten en als je iemand aanhoud is het altijd een onschuldige volgens omstanders. Of ze zeggen dat je teveel geweld gebruikt tegen een agressieve verdachte , het is nooit goed."

"De gemiddelde burger is tevreden, maar diezelfde gemiddelde burger kan ook snel schakelen naar absurd tegendraads gedrag. Ik zou niet willen pleiten voor de oude jaren 50 situatie van ontzag voor gezag. Maar voor steeds meer mensen is de stap naar

onredelijk en respectloos gedrag naar de ander, en zeker naar politiemensen, kennelijk steeds makkelijker."

"Burgers nemen zelf geen enkele verantwoordelijkheid of initiatief. Een emmer water in een brandende prullenbak (oudejaarsavond) gooien is nog te veel gevraagd. Dan reageert men al verbaal agressief wanneer we dat vragen."

"Er zijn ook zonder meer positieve geluiden. Echter, we komen vaak in aanraking met mensen die boos zijn, of iets ellendigs hebben meegemaakt. En dan zijn wij vaak de uitlaatklep."

"De burger vindt de politie te slap. Ze zijn het gezag kwijt. De burger is onwetend over de wetten waar de politie met handen en voeten aan gebonden is. Ook zien zij de rol van Justitie niet."

"De burgers willen dat de politie optreedt, maar is tegelijkertijd ook veel kritischer. Politiewerk is mensen werk en de burger moet altijd een beroep kunnen doen op de politie. De burger moet altijd aangifte kunnen doen en niet over 3 dagen.... De burger wordt te vaak met een smoes af geserveerd...."

"Vroeger werd er altijd gezegd de politie is je beste vriend, denk dat dat wel verdwenen is bij het grootste deel van de burger. Burger loopt over de politie heen. Kijk naar die treitervloggers!"

Bijlage

Hier de vraag zoals voorgelegd met alle antwoordopties. Bij deze vraag zijn de antwoordopties random getoond aan de deelnemers.

Welke maatregel / welk middel zou volgens u als eerste ingevoerd moeten worden om geweld tegen agenten op straat te voorkomen ? U kunt maximaal twee antwoorden aankruisen.

Harder politieoptreden / meer bevoegdheden om op te treden

Scholen moeten les geven over normen en waarden

Meer rechercheurs voor de opsporing van de geweldplegers

Uitgebreidere wapenuitrusting (bv. taser gun, wapenstok)

Bodycams

Meer (weerbaarheid)training voor agenten

(Meer) tijd voor vroegtijdige signalering

Zwaarder straffen van geweldplegers

Meer agenten op straat

Iets anders, nl:

Geen enkele maatregel

Weet niet / geen mening

Opiniepanel